

Posudek vedoucí bakalářské práce

Název práce: Trest smrti jako nástroj (de)humanizace
/Od trestu smrti v nacistické „židovské otázce“ přes poválečné procesy
s válečnými zločinci k dokumentům o zločinech proti lidskosti/

Autor práce: Michala Pavlišová

Obor studia: Sociální a charitativní práce

Posudek vypracoval: Lucie Kolářová

Datum: 3. 5. 2021

Bakalářská práce Michaly Pavlišové *Trest smrti jako nástroj (de)humanizace* se zabývá tématem trestu smrti a jeho antropologickou relevancí především v kontextu konkrétních historických událostí spojených s genocidními praktikami v období druhé světové války.

Z široké palety možných východisek se autorka nejprve zaměřuje na otázku po tom, jakou hodnotu měl jedinec židovského původu v nacistickém Německu, a odpověď na ni zároveň představuje jako problematickou, když její obsah poměří s humánními standardy současné evropské společnosti (1. kap.). Samotný průběh genocidy židovského obyvatelstva v jeho komplexnosti není v bakalářské práci předmětem popisu, všeobecná znalost věci se u čtenáře předpokládá. Pavlišová se následně zabývá jednotlivými, již poválečnými procesy s aktéry genocidy, válečnými zločinci (2. kap.), přičemž nad rámec historické faktografie ji zajímá, jakým způsobem tehdy vůbec dochází k celoevropskému společenskému konsensu ohledně nutnosti (mezního) potrestání zločinců, a jak se tento konsensus postupem času proměňuje (3. kap.). Z metodického hlediska je pozoruhodné, že Pavlišová analyzuje mnohé zdroje, které nevycházejí z oblasti velkých politických dějin, nýbrž ze zkušeností přeživších a dalších dobových svědků (hlasy samotných Židů ve vzpomínkách a pamětech, zprávy z dobového tisku apod.). Tato metoda odpovídá některým novějším trendům uvnitř historického diskurzu (srov. např. *narativ dějin každodenní kultury* či tzv. *mikrohistorie* aj.) a v kontextu předložené bakalářské práce se zdá být vhodná právě pro zachycení žádoucích antropologických souvislostí. V poslední části práce (4. kap.) autorka v návaznosti na poválečné i pozdější lidskoprávní dokumenty reflektuje trest smrti jako nástroj, jehož dehumanizační potenciál, zcela zřejmý v kontextu spravedlnosti restorativní, se ukazuje jako problematický i v jinak ospravedlnitelném kontextu spravedlnosti retributivní. Pavlišová přináší řadu argumentů obou protichůdných táborů („pro“ trest smrti a „proti“ trestu smrti) a tyto argumenty vzájemně porovnává. Nevyhýbá se samostatným závěrům, předkládá je však zdrženlivě a i v subjektivní poloze zůstává věcná.

Michala Pavlišová se věnovala své bakalářské práci s tvůrčím nasazením a zodpovědností. Pracovala samostatně, poctivě a ukázněně a důsledně zapracovávala rady a podpůrné připomínky. Pracovní verzi vyhotovila s nebyvalým předstihem. Ze strany vedoucí práce lze konstatovat, že se jednalo o vzorovou spolupráci.

Předložená bakalářská práce splňuje ve vysoké kvalitě požadavky kladené na tento typ kvalifikační práce.

Doporučuji ji k obhajobě a hodnotím jako výbornou.

Mgr. Lucie Kolářová, Dr.theol.